

Ο ΝΟΥΜΑΣ, ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΚΥΡΙΑΚΗ Μ' ΟΚΤΩ ΣΕΛΙΔΕΣ

ΠΟΥΛΕΤΑΙ: Στὰ κιάκια τῶν πλατειῶν Συντάγματος, Ὁμιονίας, Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν, Σταθμοῦ Τροχιοδρόμου (Ὁφθαλμιατρειῶν), Σταθμοῦ Ὑπουργείου Σιδηροδρόμου (Ὁμιονία).

Ὁ ΝΟΥΜΑΣ δέχεται ἀπὸ τίς ἐπαρχίες καὶ τριμύνοις ἀνδρομυῆς, μὲ διὰ δραχμῆς προπληρωτέας τὴν τρυφάνια.

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ ΚΑΙ ΠΡΑΓΜΑΤΑ

ΤΟ ΡΕΖΙΛΕΜΑ

τῆς δυνάμεως. Διανοῦς Ἐπιδόσεις δὲν τὸ γυμνάσιον θυμολογεῖ τί ἐφάναξε ὁ «Νουμάς» ἐδῶ καὶ πέντ' ἡμέρες! Ποιὸς τὸν ἀκούει ὅμως; Ὁ τύπος οὐδὲν ἀνέλαβε συστηματικῶς τὴν ὑποστήριξίν της. Ἡ Κυβέρνησις περιωρίσθηκε νὰ διορίσῃ ἕναν ἀντιπρόσωπόν της σ' αὐτὴν τὸν κ. Λιακόπουλον, καὶ σταύρωσε ἔξωτ' ἀπὸ τὴν ἐνέργειάν της. Τὸ Παλάτι, ἔστω καὶ ἡμιεπίσημος, παρενέβηκε σὲ ἐγκαίνια της Ὁ κ. Κορδέλλας καὶ οἱ ἄλλοι κύριοι, οἱ ὁποῖοι ψοφῶνε γιὰ ρεκλάμα —ἀνέξοδη ρεκλάμα πάντοτε, νὰ ἐννοοῦμεθα! — οἱ ὅποιοι σήμερον σὲν μπόρα εἶναι ἀφαντοί, τὴν ἔθεσαν ὑπὸ τὴν εὐεργετικὴν σκέπην τῶν πτερύγων των. Κ' ἐστὶ τὸ μπαγιατοπαζαροῦ τοῦ Ζαππείου ἐποζάρισε γιὰ λίγο καιρὸ, ἔγδαρε ἀρκετὸ κοσμάκη καὶ κατέληξε σήμερον σὲν μπούμι τῆς πτωχεύσεως.

Καὶ δὲν μπορούσε παρ' αὐτοῦ νὰ καταλήξῃ μιὰ ἐπιχειρήσις πού ἐστηρίζανε ἅπαντες ἐν ῥεκλάμας τοῦ Πίγκ καὶ στοῦ νοήμονος κοινῶς τὴν ἀφέλεια. Τί φωνάζουν σήμερον οἱ ἐφημερίδες ἐναντίον της καὶ δὲ βουδαινοῦνται; Τί δυσκολεύεται ἡ Κυβέρνησις νὰ τὴν ὑποστηρίξῃ χρηματικῶς, ἀφοῦ ἐπέτρεψε τὴν δημιουργίαν της; Γιατί τὴν ἀφάνουν ἐστὶ σὲν τύχη της καὶ τὴν κακομοιριά της;

Ὁ κ. Κορδέλλας θὰ πάρῃ τὸ καπελάκι του, θὰ

χαιρετίσῃ φιλομειδέστατα τὸ ἀμαρτωλὸ χτίριο καὶ θὰ τραβῇ σπιτάκι του. Οἱ διευθυνταὶ της, ὑποδιευθυνταὶ της καὶ ἀνθυποδιευθυνταὶ της θὰ τρεπῶσιν ὅσον παρὰ περισσότερον ἡμπορέσουν καὶ τρέχα νὰ τοὺς πιάσῃ ἔξωτ' ἀπὸ τὸν οὐρανόν. Οἱ δανεισταὶ της θὰ κατασχέσουν ὅ,τι βρῶν μπροστὰ τοὺς.

Οἱ δυστυχισμένοι ὅμως ἐκθέτουν πού πιάσθηκαν σὲν τὸ πούλι σὲν ἔξωτ' ἀπὸ τὸν οὐρανόν, καὶ ἐκθέτουν τὰ πρᾶγματά τους κ' ἐξέδωσαν τὰ μαλλὰ κεφάλιά τους, κ' ἐπίστειψαν πῶς καὶ θὰ κερδίσουν ἀπ' αὐτὸ τὸ τοῖφουτ' πανηγύρι, τί ὁλοποιῶν; Ποιὸς θὰ τοὺς ἀποζημιώσῃ καὶ τὸ σπουδαιότερον ποιὸς θὰ τοὺς βοηθήσῃ νὰ πάρουν τὰ πρᾶγματά τους πίσω. Ἄν ἐννοεῖται πρόκειται νὰ τὰ πάρουν ποτέ;

Ντροπὴ! Ντροπὴ! μέσα σὲν πρῶτεύουσα, τὴν ὁποῖαν θέλουμε νὰ τὴν λέμε καὶ καρδιά τοῦ Ἑλληνισμοῦ, νὰ γίνονται τέτοια μασκαράλίκια. Ντροπὴ νὰ ἐγγελιοῦνται δικοὶ μας καὶ ξένοι τόσον χονδροειδέστατα! Ὁ τύπος ἔχει καθῆκον νὰ βουδαινῇ. Καὶ ἡ Κυβέρνησις ὀφείλει δίχως νάμνησιν καὶ νὰ χάνεται σὲ ἀγνοεῖς συζητήσεις, νὰ ἐγκατασταθῇ ἐπισήμως ἐκεῖ μέσα καὶ νὰ παραδώσῃ σὲν καθένα τὸ ἐκκαμὶ του, ἐμποδίζοντα μ' αὐτὸν τὸν τρόπο τὴν μ. πρᾶσι τῶν λαφύρων γιὰ τὴν ὁποῖαν καὶ ἀρχίσε νὰ συγκεντρώνεται.

ΚΑΠΟΙΟΣ

φίλος μας ὑπογράφόμενος Χατζηδρόκης μᾶς ἐστειλε ἕνα τσουχτερὸ ἐπίγραμμα γιὰ τὸν κ. Χατζηδάκι, συνοδευμένο μὲ τὴν ἀκόλουθη σημείωσις:

«Ὁ κ. Χατζηδάκις ἀπευθύνθη σὲν Ἀκαδημία τοῦ Βερολίνου κ' ἐζήτησε νὰ τοὺς διαβάσῃ ἕνα ἀνάγνωσμά του εἰς ἀπάντησιν τοῦ κ. Κρουμπάχερ, καὶ ἀπὸ τὴν Ἀκαδημία τοῦ ἀπάντησαν μ' ἕνα ὄχι ξηρότατο.

Νὰ καὶ τὸ ἐπίγραμμα:

«Ἐνα πούλακι κίχουσαν ὑπὲρ der Linden κάπου, καὶ τραγουδοῦσε κ' ἔλεγε μ' ἀνθρώπινη λαλίτσα, Μπρὲ Χατζηδάκι, μπρὲ Ζουρλέ, δὲ κάθουσαν σ' αὐτὰ σου Μόν' γύρευες νὰ μᾶς ἐρθῇ καὶ σὲν Ἀκαδημία νὰ μᾶς διαβάσῃς ξέψαλμο γιὰ τὸν καλὸ Κρουμπάχερ! Καὶ τοῦγραφαν κάλλιο νὰ πῆς σὲν ἐκκλησιᾷ, κατ' ἐμὲν, νὰ σὲ διαβάσῃ, ἕνας παπᾶς, γιὰτί σωστὰ δὲν τᾶχει.

Χατζηδρόκης

ΤΟ ΚΑΗΜΕΝΟ

τὸ παιδί! δὲν τᾶφήνουν ἤσυχο ἐκεῖ πού θάφτηκε;

Τὰ σπλάχνα του τὰ παράλαβαν ἀπὸ τὴν μιὰ μεριά οἱ γιατροὶ γιὰ νὰ καλύψουν μέσα σ' αὐτὰ τὸ φαρμάκι πού τόρερε σὲν τάφο, καὶ ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριά οἱ δημοσιογράφοι γιὰ νὰ ξητήσουν τὴν κυκλο-

φορία τους, ἀγωνιζόμενοι νὰ καλύψουν μέσα σ' αὐτὰ ἔρωτα φανταστικὰ καὶ μυθιστορηματικὰ περιπέτειες!

Νὰ τὸ δῆτε! Λύριο μεθαύριο θὰ βγῇ σὲν μέση καὶ κανένα ἐκδότῃ νὰ διαλαλήσῃ τοὺς δρόμους μὲ πεντάλεπτα φυλλάδια τοὺς ἔρωτας τοῦ Αἰκντος καὶ τῆς Ἑλένης. Ἐκεῖνος εὐέλπῃς, ἐκεῖνη μοδιτρούλα. Καὶ νὰ πεθάνῃ ὁ εὐέλπῃς φαρμακωμένος, ἀπὸ ἀγάπη! Εἶνε τόσο δελεαστικὰ ὅλα αὐτὰ καὶ τραβᾶνε τόσο τοὺς ἀναγνώστες!

Μήπως δὲν ἔγινε τὸ ἴδιον μὲ τὴν Μάρνη καὶ μὲ τὸν Μιμίκο;

Ἡ δουλειὰ τῶν «Δύο Καρδιῶν» ἐπαναλαμβάνεται καὶ τίποτε παραπάνου.

ΑΞΙΖΕΙ

μιὰ σύστασι θερμὴ ἡ Ἑμπορικὴ καὶ Βιομηχανικὴ Ἀκαδημία τοῦ κ. Ὁθωνος Γουστοπούλου, ἡ ὁποία τόσα Ἑλληνόπουλα ὡς τώρα ἔσωσε ἀπὸ τὴν ὑπαλληλικὴν διακονίαν καὶ ἀπὸ τὴν Ἐπιστημονικὴν λώβαν.

Ἀντιπανεπιστήμιο τὸ ἐκάλεσε ὁ κ. Γαβριηλίδης τὸ ἐθνικώτατο αὐτὸ ἔθνος καὶ σωστὸ ἀντιπανεπιστήμιο εἶναι, ἀφοῦ αὐτὸ θὰ μᾶς βγάλῃ τοὺς δουλευτάδες πού θὰ πνίξουν μὲ τὴν δουλειὰ τους τὰ λόγια τῶν ἀεροκοπανιστᾶδων τοῦ σκορπάει κάθε χρόνο σ' ὅλον τὸν Ἑλληνισμό τὸ φλογερὸ καμίνι μας.

Κρίμα μονάχα πού οἱ γονεῖς δὲν ἐνοίωσαν ἀκόμῃ καλὰ καλὰ τὴν εὐεργετικὴν ἀποστολὴν τῆς Ἑμπορικῆς καὶ Βιομηχανικῆς Ἀκαδημίας καὶ δὲν ἔτρεξαν νὰ ζητήσουν σ' αὐτὴν τὴν σωτηρίαν τῶν παιδιῶν τους. Κρίμα καὶ γι' αὐτοὺς καὶ γιὰ τὸ ἔθνος!

ΣΠΟΥΔΑΙΟΤΑΤΟΙ

κ' ἐθνικώτατοι οἱ λόγοι πού ἀναγκάζουν τὸν κ. Δηλιγιάννη νὰ ζητήσῃ μὲ κάθε θυσία τῆς Βουλῆς τὴν διάλυσιν.

Μᾶς τοὺς εἶπε ὁ ἴδιος κουδεντιάζοντας μὲ τὸν ρεπόρτερ κάποιος: Ἀθηνᾶϊκῃς ἐφημερίδας, καὶ εἶναι πραγματικὰ ὑπεράξιοι ν' ἀπαθανατισθοῦν.

Ἀκούστε τοὺς!

— Ὅταν, εἶπε, τοιαῦτα μεγάλα ζητήματα, οἷον τὸ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ Συντάγματος, τὸ Οἰονομικὸν καὶ τὸ Μακεδονικὸν τίθενται μετὰ τόσης δξύτητος ἀντιμέτωπα τοῦ ἔθνους, ἡμεῖς οὐδόλως δυνάμεθα νὰ σκεπτόμεθα πῶς θὰ ἐξοικονομήσωμε

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΣΥΖΗΤΗΣΕΙΣ

ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΟΥΜΠΑΧΕΡ

Ὁ ἑλληνοιστῆς James Hope Moulton, καθηγητῆς σὲν Didsbury College τοῦ Μάντσεστερ, γράφει σπουδαία κρίσιν σὲν «Expository Times» (ἀπὸ τὰ μεγαλειότερα ἀγγλικά περιοδικὰ γιὰ τὸ πολύκροτο ἔργο τοῦ Κρουμπάχερ. Τὸ μεταφράζουμε ὅλο τὸ ἔθρος:

«Ἐνα μέρος μονάχα τοῦ μεγάλου τούτου τόμου ἐχεισημασία γιὰ τοὺς ἀναγνώστες τοῦ «Expository Times». Κ' ἔχει σημασία, πρῶτα ἐπειδὴ ὁποῖος σπουδάζει τὰ ἑλληνικά τῆς Νέας Διαθήκης θέλει δὲ θέλει πρέπει νὰ γνωρίσῃ καὶ τὰ σημερινὰ ρωμᾶϊκα, ἀλήθεια πού πρώτη φορὰ μισοφάνηκε πρὸ

τριάντα χρόνια σὲν ἀγγλικὸ «Winer» (γραμματικὴ τῆς Νέας Διαθήκης) μὰ κατάντησε θεοφάνερη ὅταν οἱ πάπυροι ἔλυσαν τὸ πολύκαιρο αἰνίγμα, «ποῖα εἶναι ἡ καθαρὸτὴ φύσις τῆς διαλέκτου τῆς Νέας Διαθήκης». Τὸ βιβλίον τοῦ Κρουμπάχερ ὅμως ἀγγίζει καὶ ἄλλο πρόβλημα, πού ἔχει μεγάλη σπουδαιότητα γιὰ ὅσους ἐπιθυμοῦνε νὰ κυκλοφορῇ τὸ Βαγγέλιο σὲν Ἑλλάδα σὲ γλῶσσα πού τὴν νοιώθει ὁ λαός. Τέλος μᾶς θυμίζει ἀνάλογα ζητήματα καὶ γιὰ τὸ εἶδος τῆς ἀγγλικῆς γλώσσας: πού θὰ ταίριαζε καλλίτερα γιὰ τὸ δικὸ μας λαό: ἂν θὰ νοιώθανε δηλαδὴ καλλίτερα τὴν παλιὰ φιλογραφικὴ ἀγγλικὴ μετάφραση, ἢ τὴν καινούρια ἐπιθεωρημένη μετάφρασή μας, ἢ τὴν ἀπλὴ σημερινὴ διάλεχτο τοῦ Dr Weymouth καὶ τῶν ἄλλων μεταφραστῶν τοῦ ἐκδοτοῦ αἰῶνα.

Ὁ δόκτωρ Κρουμπάχερ δὲ χρειάζεται νὰ τὸν συστήσωμε σὲν παραπολὺ μικρὸ ἀγγλικὸ κύκλον πού σπουδάζει τὰ μεταγενέστερα ἑλληνικά. Ἦ μεγαλόχτιστὴ τοῦ ἱστορίας τῆς Βυζαντινῆς Λογοτεχνίας, καὶ τὸ Byzantinische Zeitschrift πού βγάζει εἶναι ἀρκετὰ πιστοποιητικὰ γιὰ τὸν ἐξοχώτερον σοφὸ τοῦ καιροῦ μας σὲ ἀντικείμενον πού ὁ ἴδιος του μέγα μέρος τοῦ αἵματος νὰ θεωρεῖται σήμερον ὁ ἀξιωματικὸς. Τὸ ἀνάγνωσμα

πού ἔχουμε μπροστὰ μας εἶναι ἴσως παραπολὺ πλατεῖα ἀνάλυσις τῆς πρωτότυπης μορφῆς του. Καθὼς εἶναι τώρα τυπωμένο, χρειάζεται ἐφ' ὅσον διαβάσας, καὶ μ' ὅλην του τὴν δύναμιν καὶ τὴν πειστικότητα φαίνεται σὲν πολὺ διεξοδικό. Εἶναι ἕνα «Προτρεπτικὸς πρὸς Ἑλληνας», μιὰ ὑπεράσπισιν γιὰ τὴν γνήσιαν νέα Ἑλληνικὴ ἀντὶ τῆς «μοῦσης» τῆς καθαρῆς πού δίνει τὰ ἑλληνόπαιδα μὲ τὰ φύσικα δεσμά της ἀπὸ πρωτοπατήσους σὲν Σχολεῖο. Οἱ σημερινοὶ Ἑλληνες, (ἐπὶ κεφαλῆς τους, παράξενον νὰ τὸ ποῦμε, ὁ μεγάλος Χατζηδάκις, πού δούλεψε περισσότερον ἀπὸ κάθε ἄλλον σοφὸ γιὰ τὴν ἐπιστημονικὴν ἔρευναν τῆς Νεοελληνικῆς), ἀφανίζονται γιὰ νὰ περιορίσουν τὴν φιλογραφίαν, ἀκόμῃ καὶ τὴν δημοσιογραφίαν σὲν «καθαρὴ» τὴν διάλεχτο. Ὅριστε πρόχειρον συνταγὴν τῆς: Πάρε ἕνα κινεμάτι Ἀττικῆς, κόψε τίς εὐχτικῆς, βάλε ἀντὶς ἀπαρέμματα τὸ νὰ μὲ ὑποταχτικῇ, μεταχειρίσου τὸ ἄς καὶ τὸ θὰ καὶ τὸ δὲν καὶ μερικὰ ἄλλα παραδεγμένα ἰδιώματα, καὶ λέγε πῶς τὸ ἀποτέλεσμα εἶναι ἡ «καθάρια» γλῶσσα τοῦ Πλάτωνα κατεβασμένη σὲν ἐποχὴν μας. Ἄν ἔχῃς νὰ πῆς γιὰ πράγματα πού ὁ Πλάτωνας δὲν τὰ γνώριζε, σάβρινε μακρονομήσεις σὲν τὴν ἀμαρτωλοῦς γλῶσσας καὶ ἄς λέγῃ ὁ λαός

ολίγον χρόνον διὰ νὰ παρασκευασθῶμεν διὰ τὰς ἐκλογάς».

Αὐτὰ εἶναι τὰ λόγια. Καὶ τὸ συμπέρασμά τους: Πρέπει νὰ γίνουν ἐκλογαὶ γιὰ ν'ἀναστηλωθῇ τὸ Σύνταγμα, ν'ἀνθίσουν νὰ οἰκονομικὰ καὶ νὰ σωθῇ ἡ Μακεδονία.

Τὴν πολιτικὴν αὐτὴ δὲν θέλουμε νὰ τὴν ποῦμε ἀντεθνική, γιατί δὲν μᾶς ἀρέσουν τὰ παλαιὰ λόγια. Τὴν λέμε μονάχα κομπογιαννίτικη καὶ θαρροῦμε πῶς τῆς δίνουμε τὸν ἐλαφρότερον χαραχτηρισμό.

ΚΑΠΕΤΑΝ ΕΝΑΣ

κινδυνεύει νὰ μείνῃ πάλιν ὁ κ. Δηλιγιάννης, ἀν πιστέψουμε τὴν «Ἐστία», ἡ ὁποία τὸν συμβουλεύει νὰ προτιμήσῃ τὴν ἀβεβία θέσι—καὶ ὀλίγο ἔρμα φροδιτικὴ τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς ἡμισυπολιτευσεως καὶ ἡμιαντιπολιτευσεως ποὺ ἔχει σήμερα,—ἀπὸ ἐκείνην ποὺ ζητᾷ καὶ ὀνειρεύεται νὰ κατακτήσῃ μετὰ τὴν διάλυσιν τῆς Βουλῆς.

Νὰ πατηθῇ τόσο οὐκράν αὐτὸς ὁ τετραπέρατος Γορτύνης καὶ νὰ τὴν πάλῃ τόσο χοντρά ἀπὸ τὸν κ. Ράλλη!

Πᾶσι νὰ γάστῃ κανένας τὸ μυκλὸ του, ὅταν μάλιστα εἶναι γνωστὸ τὸ εἰς βάρος του ἀποτέλεσμα ποὺ θάξῃ ὁ ἐμφύλιος αὐτὸς πύλεμος ποὺ ἄρχισε μεταξὺ Ράλλη καὶ Ἐθναρχῆ.

ΤΟΝ ΚΡΙΤΩΝΑ

τοῦ Πλάτωνος, μεταφρασμένον στὴν Ἑθνικὴ μας γλῶσσα ἀπὸ τὸν διανεργάτη μας κ. Γ. Σταμινοπούλου, θάρρουμε νὰ δημοσιεύουμε ἀπὸ τὸ ἄλλο φύλλο, στὴν ἐπιφυλλίδα μας.

Ὅταν ἀρχίσουμε νὰ δημοσιεύουμε τὸν «Τίμωναν» τ. ὁ Λουκιανὸς, εἶπαμε γιὰ ποιοὺς λόγους προτιμῶμε καὶ θὰ προτιμῶμε γιὰ ἐπιφυλλίδας μας, μεταφράσεις ἀρχαίων συγγραφέων. Τοὺς λόγους αὐτοὺς δὲν θὰ τοὺς ξαναποῦμε σήμερα. Οὔτε πάλι γιὰ τὸν «Κρίτωνα» θὰ μιλήσουμε. Ὅσοι παρακολουθοῦν τὴν μετάφρασί του καὶ ἀναλογισθῶν τὰ σημερινὰ μας χάλια καὶ τὴν ἀδιαφορίαν ποὺ δείχνουμε στὸν νόμον καὶ τὴν ἀγάπην, τὴν καθαρότητα Πλατωνική, ποὺ τρέφουμε στὴν πατρίδα μας, θὰ παραδεχτοῦνε πῶς ἐπρεπε νὰ κουστῇ τώρα, περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλῃ φορᾶ, ἡ φωνὴ τοῦ γερο-Σωκράτη καὶ νὰ μᾶς διδάξῃ πῶς δημιουργοῦνται οἱ καλὲς Πολιτεῖες καὶ πῶς τὰ ἔθνη δυναμονοῦνε.

Ὁ «Κρίτωνας» εἶναι, καὶ πρέπει νὰ εἶναι, τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ καλοῦ πολίτου. Γιὰ τέτοιο οὗς τὸ προσφέρει ὁ «Νουμᾶς». Διαβάστε το καὶ δὲν θὰ χάσετε. Διαβάστε το ἀκόμη καὶ γιὰ νὰ πεισθῇτε πόσο

καλοταϊριάζει μεταφρασμένον στὴν Ἑθνικὴ μας γλῶσσα, ὁ Πλάτωνας καὶ πόσο χαριτωμένος, ἀπλὸς καὶ εὐκολονόητος εἶναι ὁ μέγας μας φιλόσοφος ποὺ οἱ δασκᾶλοι μας κατασκοτώνονται νὰ μᾶς τὸν παρουσιάσουν στρουθὸν καὶ σχολαστικὸν καὶ ἀκατανόητον.

Διαδίδουμε στὸ «Φῶς» τῆς Σάμου τὴν «Ἀπολογία τοῦ Σωκράτη» μεταφρασμένη ἀπὸ τὸν διανεργάτη τοῦ «Φῶτος» κ. Γ. Καρατζᾶ καὶ θαρροῦμε πῶς ἀπολοῖται μπροστὰ στοὺς δικαστὰς τοῦ ἑνὸς ἀνθρώπου τοῦ λαοῦ μετὰ γνῶσιν καὶ μετὰ κρίσιν.

Αὐτὸ εἶναι τὸ χαραχτηριστικὸν τῆς κλασσικῆς ἀπλότητος: Νὰ λέῃ κανένας μεγάλα πράγματα, μετὰ λίγα καὶ μετὰ ἅλῃ λόγια. Τὸ ἀντίθετον, εἶναι τὸ χαραχτηριστικὸν τῆς Ῥωμαϊκῆς παραδεδουμένης.

ἜΡΓΑ ΚΑΙ ΗΜΕΡΑΙ

ΟΙ ΣΥΝΟΛΥΤΟΙ

Κανεῖς ἀπὸ τοὺς ἀπογόνους τοῦ Πλάτωνος καὶ καμμιὰ ἀπὸ τὰς περικαλλεῖς Ἀθίδας τοῦ κισλαραγα τῆς ποιήσεως κ. Νέη δὲν θὰ ἐτολμοῦσε νὰ κάμῃ αὐτὸ ποὺ κάμουν ἡ κομπανία τῶν Ἀμερικανῶν ξυπολύτων— ἑνας κύριος, ὁ κ. Ραϊμόνδος Ντούκμαν καὶ δύο δεσποινίδες, ἀδελφαὶ του, ἡ Ἰσιδὼρ καὶ Ἑλισαβετ Ντούκμαν— ποὺ μᾶς ἤλθον προχθὲς ἀκόμη, δὲν ἤξεύρω καὶ ἐγὼ ἀπὸ ποῦ, διὰ νὰ μᾶς ἐπιδείξουν τὰ γυμνά των σφυρὰ καὶ τὰς τρυφεράς κνήμας των.

Ἄν ἐνδύονται κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον, μ' ἐλαφροὺς πετάσσους καὶ μετὰ πέδιλα καὶ μ' ἐξώμους ἐσθῆτας καὶ μετὰ πανταλόνια—τὸ τελευταῖον ἀναφέρεται μόνον πρὸς τὸν κ. Ραϊμόνδον—ἀπὸ ἔρωτα πρὸς τὸν κλασσικιστὸν ἢ ἀπὸ μοναχικὴν ἐπαναφορὰν τοῦ ἀρχαίου ἐνδύματος— φεῦ! κακὴν Φιλαδελφεῦ, καὶ νὰ μὴν εἶσαι ἐδῶ νὰ τοὺς ἰδῇς καὶ νὰ λιποθυμήσῃς ἀπὸ τὴν συγκίνησιν!—δὲν γνωρίζω. Ἢ καὶ ἂν τὸ ἐγνώριζα, δὲν θὰ ἐνθουσιαζόμουν καθόλου.

Τὰς πτυχώσεις τῆς ἀρχαίας ἐσθῆτος μοῦ ἀρέσκει νὰ τὰς θυμῶμαι μέσα εἰς τὰ Μουσεία, εἶμαι δ' ἐξ ἄλλου τόσο ὑστερικὸς ὥστε θὰ πέθνησκον ἀπὸ τὸν φόβον ἂν ἐβλεπα μέρα μεσημέρι ἐν μέσῃ πλατεῖᾳ Συντάγματος περιπατοῦντας μετὰ ἀδαιμαίων κοστούμι τὸν τὸν Ἑρῆον τῶν Ἀντικυθέρων καὶ τὴν Μαινάδα τὴν στολιζοῦσαν τὴν αἰθούσαν τοῦ Ποσειδῶνος ἐν τῷ Ἀρχαιολογικῷ Μουσείῳ.

Ἐπειτα, κύριοί μου, καὶ ἂν ἐπανεέλθωμεν εἰς τὸ

ἀρχαῖον κοστούμι, μήπως μετὰ αὐτὸ καὶ μόνον θὰ ἐπανεέλθωμεν καὶ εἰς τὴν ἀρχαίαν ζωὴν; Τὸ ρᾶσο δὲν κάμνει τὸν παπᾶ, καὶ ὁ πέτασσο μετὰ ὅλην τὴν κλασσικὴν ἀρματωσίαν του, δὲν κάμνει τὸν ἀρχαῖον Ἕλληνα.

Εὐτυχῶς ὁ κ. Συναλὺτος καὶ αἱ γυμνοτράχηλοι ἀδελφαὶ του, ἐσπευσαν νὰ μᾶς διαβεβαιώσουν,—διὰ μέσου τῶν ὑπαρχαιωτικωτάτων ρεπόρτερ τῶν ἐφημερίδων—ὅτι ἄλλοι λόγοι καθαροὶ ὑγιεινοὶ καὶ ἐπαγγελματικοί, τοὺς ὥθησαν εἰς τὸ ἀπονενοημένον αὐτὸ διάβημα.

Ἡ μία ἀπὸ τὰς δεσποινίδας Ντούκμαν ἔχει δημιουργήσει νέον εἶδος χορῶν, τοὺς κλασσικοὺς χορούς, καὶ ἤλθεν ἐδῶ διὰ νὰ σπουδάσῃ εἰς τὰ ἀγγεῖα καὶ τὰ ἀνάγλυφα τῶν Μουσείων μας διαφόρους στάσεις, ἀπαραιτήτους διὰ τὸ ἐπάγγελμα τῆς. Ταυτοχρόνως ὅμως καὶ αὐτὴ καὶ οἱ ἀδελφοὶ τῆς εἶνε θιασῶται τῆς φυσικῆς ζωῆς, καὶ δι' αὐτὸ δὲν ἐννοοῦν ν'ἀνεχθοῦν τὴν τυραννίαν οὔτε τοῦ κορσέ, οὔτε τῶν βαρέων ἐνδυμάτων, οὔτε τῶν στενοχώρων σαρκινῶν.

Οἱ Ντούκμαν τὰ κατήργησαν ὅλ' αὐτὰ τὰ δεσμά τοῦ πολιτισμοῦ καὶ ἐνεκοιπώθησαν κυριολεκτικῶς καὶ μεταφορικῶς τὸ ἀρχαῖον ἐνδύμα. Εὐχὲς τοῦ!

Νὰ τίθεται κανεῖς ὑπεράνω τῶν προλήψεων καὶ ὑπεράνω τῶν γελοίων ἀπαιτήσεων τοῦ κακῶς ἐννοουμένου καὶ ἐφαρμιζομένου πολιτισμοῦ, δὲν εἶνε μικρὸν πρᾶγμα. Καὶ δι' αὐτὸ οἱ Συναλῦτοι τοῦ ξενοδοχείου τῆς Μ. Βρετανίας εἶνε ἀξιοθαύμαστοι.

Ἐν τούτοις οἱ Ντούκμαν δὲν εἰν' ἐγωῖσταί. Δὲν ἀρκοῦνται νὰ πολεῶσιν μόνον αὐτοὶ τὴν ἐλευθερίαν ζωὴν. Ἐπιθυμοῦν νὰ προσελκύσιν καὶ ἄλλους καὶ νὰ τοὺς πειθαναγκάσουν, διὰ τοῦ παραδείγματος των, νὰ ζοῦν καὶ αὐτοὶ ἐλεύθερα. Καὶ δι' αὐτὸ ἐνεργοῦν ἐν εἶδος προπαγάνδας, περιφερόμενοι ἡμίγυμνοι ἀνὰ τὴν Εὐρώπην, ἐπιδεικνύοντες ὅτι ἐπιτρέπεται ἀπὸ τὰς Ἀστυνομικαῖς διατάξεις νὰ ἐπιδείξουν ἐκ τοῦ σώματος των—ὁ κ. Ραϊμόνδος τὰς κνήμας του, αἱ δεσποινίδες ἀδελφαὶ του τὸ τρίτον τῆς ράχους των καὶ τοὺς πόδας των—παριστάνοντες ἀρχαῖα δράματα, χορεύοντες κλασσικοὺς χορούς καὶ ἰδρύοντες συλλόγους καὶ ἐταιρίας.

Ἴσως νὰ προσπαθήσουν νὰ ἰδρῶσιν κανένα σύλλογον καὶ ἐδῶ, ἀφοῦ θὰ μᾶς μείνουν τρεῖς ὁλόκληρου μηνῆς.

Ἄν δὲν τὸ κατορθώσουν ὡς ἡμίγυμνοι, νὰ εἰσθε

τράινον. Ἐξ ἡλικιών παιδὶ μαθαίνει στὸ σχολεῖν νὰ λέῃ ὁ μὲς ἔχει πόδας, καὶ σὺν ἔρῃ σπῖτι. ἂν παρουσιαστῇ ἀνάγκη, θὰ πῇ τὸ ποντίκι ἔχει ποδάρια. Κατὰ τὴν σωστὴν γλῶσσαν θὰ πῇ, μία βαθμίς τῆς κλίμακος ἐθραύσθη· στὴν καθημερινὴν ζωὴ ὅμως λέει ἑνα σκαλοπάτι ἐσπασε. Πρόσθεσε σ' αὐτὰ τὸν κόπο ποὺ χρειάζεται γιὰ νὰ μάθῃ τὸ ἑλληνόπαιδο πότε ἡ ἱστορικὴ ὀρθογραφία ἀπαιτεῖται, καὶ πότε η, ι, οι, ἦ, υ, καὶ ὅλα αὐτὰ γιὰ μιὰ καὶ μονάχην φωνή,—ἐπειδὴ ἡ ἑλληνικὴ γλῶσσα σήμερα εἶναι ὅσο καὶ ἡ ἀγγλικὴ ἀντιφωνητικὴ—καὶ γίνεται φανερό πῶς τοῦ παιδιοῦ δὲν τοῦ μνήσκει καὶρόν· γιὰ νὰ μάθῃ καὶ ἄλλο τίποτε πρὸ χρησιμο. (1) Ὁ κοινὸς λαὸς δὲν μπορεῖ

(1) Ὁ Κρουμπάχερ παραλληλίζει τὴν νέα φιλολογικὴ διέλεχον μετὰ τὴν ἑλκτικὴν, ἂν ἐτομολογικὰ γύριζε πίσω πρὸς τὴν ἑλκτικὴν, καὶ γινόταν ἀνακάλυμμα ἀπὸ παλαιοὺς καὶ νεώτερος λέξεις, μετὰ λατινικὰς ὅμως πάντα κλίσεις καὶ συζυγίας. Ὁ Μασταλιώτικος ὕμνος λ. γ. ὁδρῆζε ἔτσι: Ambulemus infantes de illa patria illud diurnum de gloria est adripatum! Ἄς φανταστοῦμε πῶς καὶ ἐμεῖς οἱ Ἄγγλοι ἀναγκαζοῦμαστε νὰ βροῦμε ἢ νὰ ἐφεύρουμε Ἀγγλοσαξωνικὸ ὄρο γιὰ καθέτις, καὶ νὰ ξαναφέρουμε ὅλες τὰς Ἀγγλοσαξωνικὰς κλίσεις, νὰ ἀποφέρουμε ὅμως καθὼς προφέρουμε σήμερα! Ἰσα

νὰ καταλάβῃ καμμιὰ Κυβερνητικὴ προκήρυξη. Σὲ μιὰ ναυμαχίᾳ ὁ πλοίαρχος ἔδωκε διαταγὴν ποὺ ἂν δὲν τῆνε μεταφράζε ἀμέσως ἑνας ναύτης θὰ προξενούσε ὀλέθρια ἀποτελέσματα. Ἡ Βασίλισσα Ὀλγα, προσπαθώντας νὰ δώσῃ τὴν φιλανθρωπικὴν τῆς βοήθειαν στοὺς φυλακισμένους καὶ στοὺς ἀρρώστους τῶν νοσοκομείων, βρῆκε πῶς ἡ Νέα Διαθήκη τοὺς εἶταν ἀκατανόητη. Ἐβλεπε λοιπὸν καὶ τῆς κάμανε μιὰ καινούρια μετάφραση, καὶ αὐτὴ ὅμως μετὰ τὸν καθαρὸν ποῦ δὲν ἀνταποκρινότανε ὁλόκληρα στὸ σκοπὸν τῆς. Κατὰ τὸν Κρουμπάχερ εἶτανε πρὸς ἀκαθάρτους ἡ γλῶσσα τῆς καὶ ἀπὸ τῆς μετάφρασης τῆς Βιβλικῆς Ἐταιρίας τοῦ 1829. Λίγο κατόπι μιὰ Ἀθηναϊκὴ ἐφημερίδα δημοσίεψε μέρος τοῦ Βαγγελίου στὴν μιλημένην, μεταφρασμένην ἀπὸ τὸν Ἀλέξανδρον Πάλλη. Αὐτὴ πάλι βρέθηκε παραπολὸ κοινὴ, καὶ φαίνεται πῶς ἔχει χυδαῖες φράσεις ποὺ μπορεῖ νὰ πειράξουν ἕναν εὐσεβεῖ. (2) Κατὰ πόσο

ἴσα αὐτὴ εἶναι ἡ ἀναλογία, μόνον ποῦ οἱ Ἕλληνες πηγαινόμενοι χίλια χρόνια πρὸς πίσω ἀπ' ὅ,τι θὰ πηγαινόμενοι ἐμεῖς.

(2) Π. γ. στὸ Μαθαῖο 45, τότε τὸν ἐπῆρεν ὁ διὰβολος χτυπᾶς: σὰ βλασφημίαν. Κι ὡς τόσο ἔτσι τῷ λέγε καὶ ἡ μετάφρασις τῆς Βιβλικῆς Ἐταιρίας. Στὸ ξανατωμαῖα του (Ἡ Νέα Διαθήκη κατὰ τὸ Βατικανὸν χειρό-

αὐτὸ στάθηκε νεκρὰ causa γιὰ τὰ ὅσα ἀκολούθησαν, δὲ ξέρομεν οἱ ἱεροσπουδασταὶ ὅμως σηκώθηκαν ἀμέσως στὰ ὅπλα, καὶ οἱ περσινὲς ταραχῆς ἐρεῖξαν πίσω τὸ ζήτημα τοῦ ξαπλωμοῦ τῆς Γραφῆς γὰρ πολὺ καιρὸ. Σ' ἑνα ἔγγραφο ποὺ μᾶς τ' ἀντιγράφει ὁ Κρουμπάχερ στὸ βιβλίον του, ἡ Ἐκκλησίαν κηρύττει μετὰ μεγαλόχη ψευδοαπὸ τὰς πῶς δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ διαβάζει τίς Γραφάς ὁ λαὸς μοναχὸς του.

Πόσο σημαντικὰ διαφέρει ἡ μιλημένη ἀπὸ τὴν Ἑλληνικὴν τοῦ πρώτου αἰῶνα μ. Χ. δείχνει ὁλοκλήρως ἡ σύγκρισις ποὺ κάμνει ὁ Κρουμπάχερ παίρνοντας ἑνα στίχον ἀπὸ τῆς μετάφρασης τῆς Βιβλικῆς Ἐταιρίας, () τὸν ἴδιον στίχον ἀπὸ τῆς μετάφρασης ποὺ ἔγινε γιὰ τὴν βασιλίαν, Ὀλγα, καὶ τέλος ἀπὸ τῆς μετάφρασης τοῦ Πάλλη. Εἶνε περιττὸ νὰ βάλουμε καὶ τὸ πρωτότυπον (Μαθ. 3¹⁰).

1. Καὶ ἰδοὺ, καὶ τὸ πελὲς εἰς τὴν ρίζαν τοῦ

γραφοῦ, μεταφρασμένον ἀπὸ τὸν Ἀλέξ. Πάλλη, μέρος πρῶτον, Ἀθήραι, 1902, ὁ μεταφραστὴς ἀλλάξε τὸ ρῆμα καὶ ἔβαλε πηγαινέιν.

(3) Παίρνω τὸ καίμενον τοῦ Κρουμπάχερ, δηλ. τὴν πρώτην πρώτην ἐκδοσιν. Τὸ δικό μου καίμενον (ἐκδοσιν τοῦ 1872) ἔχει πολλὰς ἀλλαγὰς πρὸς τὸ χειρότερον, π. γ. πᾶν ἀντὶς κάθε καὶ μὴ κάμνον(1) ἀντὶς ποῦ δὲν κάμνει.